

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • petek • 9. april 1999

štev. 14 (3008) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Vojna
v Jugoslaviji

Haiderjeva FPÖ bo krojila uradno manjšinsko politiko

Ob uredniškem zaključku te izdaje našega lista seja deželnega zbora, na kateri so volili novega deželnega glavarja, sicer še ni bila pri kraju, so pa dopoldne istega dne že izvolili predsednike desetih deželnih odborov. To so tisti organi deželnega zbora, ki vsak na svojem področju obravnavajo predloge, preden jih predložijo deželnemu zboru v odločitev.

Značilno za izid teh volitev je, da bodo prav svobodnjaki vodili tiste odbore, ki so odločilni za njen kulturni razvoj: odboru za vprašanja narodne manjšine bo predsedoval svobodnjak Martin Strutz; to je človek, ki se osebno v tem vprašanju še ni bogve kako eksponiral. Predsednik odbora za izobrazbo in kulturo bo svobodnjak Johann Galo.

Tudi pri izboru referentov deželne vlade, se pravi tistih, ki imajo kar največ vpliva pri odločitvah na svojih področjih, kaže razvoj v isto smer: Prvi namestnik deželnega glavarja, svobodnjak Mathias Reichhold, bo odgovoren za otroške vrtce; a ker kaže, da bo gospa Sickl postala 3. predsednica deželnega zbora in ne poslujoča predsednica deželnega šolskega sveta, bo to postal po vsem, kar nam je v danem trenutku znano, njen strankarski kolega Herbert Haupt. Ta pa je že ob drugi priliki dal vedeti, da »podpira vse, kar dviga kvaliteto pouka slovenščine«. So ljudje, ki to pojmujejo kot grožnjo. Jörg Haider sam pa misli prevzeti kulturni referat. Zadnja beseda v tej zvezi sicer še ni bila rečena, vendar je tudi v primeru, da ne bo tako, ena izmed značilnosti nove koroške konstelacije ta, da bo FPÖ v naslednji periodi krojila tudi uradno koroško manjšinsko politiko.

-er

PREBERITE

JUGOSLAVIJA: O poziciji avstrijskih Zelenih do NATO-vega napada na Jugoslavijo.

Stran 2

SOSVET: O združenih v zvezi s sklepom sosveta o razdelitvi podor za leto 1999.

Stran 3

MORDA NAJDALJIŠI SNOB v Evropi, vsekakor pa v Sloveniji, so spletili in pred cerkev postavili člani Športno rekreacijskega društva »HOH« iz Podkožlja v šentiljski fari, ki šteje kakih 1000 duš. Pravijo, da ni nič tako čud-

nega splesti velik ali visok snop, veliko težje ga je potem postaviti. Snop je meril po dolžini oziroma v višino 40 metrov, teža je bila okoli 400 kg plus 30 kg pomaranč. Po blagoslovu so »hohovci« snop ponesli po vasi in pri vsaki

domaćiji zmanjšali njegovo težo in seveda dolžino. Les so nato po tamkajšnjem običaju zatakneli ob robovih njiv, za dober pridelek, in na gospodarskih poslopih, da jih ne bi čez leto doletela kakšna nesreča.

Foto: L. Ojsteršek

PREBLISK

■ Zakaj hodiš v cerkev? – Ne vem. – Zakaj ne veš? – Ker nimam razlogov ... No, sicer doma rečejo, da sem se čisto spremenil ...

Ob velikonočnih praznikih sem ugotovila, da nekateri mladinci hodijo v cerkev samo zato, ker to pač zahtevajo starši ali stari starši. Saj je doma »vse v redu«, če grejo vsako nedeljo v cerkev. Toda kaj to pomaga, če jih doma silijo v to ustanovo? Če gredo k maši, sedijo v zadnjih klopih in se pogovarjajo; če opazijo, da ljudje vstanejo, potem vstanejo tudi oni; če je vse opravljeno, kakor je treba, pa se spravijo spet domov. Nič niso poslušali in ne vedo, zakaj sploh gre. Sploh se ne

identificirajo s tem, kar se tam dogaja. Tako je tudi ob veliki noči.

Ob treh popoldne molijo, ker je Jezus umrl na križu – bolje bi bilo, če bi molili za vojne žrtve na Kosovu in še kje na svetu, ali da Haider ne postane deželni glavar.

Zakaj!

Če se danes kdo identificira z odrešenikom, naj to stori. Toda naj se tudi sprašuje, zakaj!

Sumim namreč, da vem zakaj. Ker je to avtomatizem in tradicija. Ker so tako ravnali že njegovi straši in stari starši, ker so to zahtevali njegovi starši ...

apel

NATOV NAPAD NA JUGOSLAVIJO

Bombe v center Beograda

Približno ob polnoči na 8. april so udarile letalske bombe Nata v civilno upravno stavbo v ulici Nemanjina v samem centru

Beograda in jo uničile. Stavba je oddaljena kakih 100 metrov od bolnice Sv. Save, tik ob njej pa stoji zgodovinsko zaščitena pravoslavna cerkev. Beograjski gasilci so požar pogasili, ni pa še znano, koliko ljudi je bilo ob tem napadu poškodovanih ali ubitih. Nemška televizija (ZDF) je v svojem prvem poročilu o istem dogodku govorila o porušenju stavbe jugoslovanske armade in je to svojo neresnično vest ilustrirala s sliko, ki s tem dogodkom nima veze.

V isti noči se je na Brankovem mostu v Beogradu od 20. ure naprej zbralo nekaj tisoč ljudi, ki so ob koncertu narodno-zabavne in rock-muzike s svojimi telesi ščitili most preko Donave pred bombnimi napadi Natovih letal in ogorčeni protestirali proti razdejanju svojega mesta.

Urednik SV Jože Rovšek
iz Beograda

V naslednji številki Slovenskega vestnika bo reportaža našega urednika Jožeta Rovška, ki je te dni na kraju samem v Beogradu in v drugih mestih Jugoslavije.

Pravtako boste lahko prebrali pogovor z Jozijem Wuttjem, članom avstrijskega kontingenta v Visokem v Bosni. Tamkajšnji avstrijski vojaki pomagajo pod mandatom Združenih narodov v okviru SFOR pri obnovi in izgradnji infrastrukture v državi.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV IN PRIJATELJEV PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA vabi

na tradicionalno spominsko svečanost ob obletnici smrti narodnega heroja Franca Pasterka-Lenarta, v nedeljo, 11. aprila, ob 11. uri na pokopališču v Železni Kapli.

Naš spomin velja vsem, ki so se borili in zgubili življenje v boju; vsem, ki so trpeli v zaporih, KZ-taboriščih in v izseljenstvu; vsem, ki so jih nacisti mučili in umorili na domovih, kot Peršmanovo in Hohnikovo družino ter mnoge druge; vsem, ki so bili obsojeni na smrt in obglavljeni.

Kulturni spored bodo oblikovali lovci in Lovski pevski zbor Železna Kapla.

Zbrali se bomo ob spomeniku, na katerem je vklesanih 183 imen junakov, ki so darovali svoja življenja, da bi na svetu zavladala mir in svoboda, da bi ljudje in narodi živeli v medsebojnem spoštovanju in enakopravnem sodelovanju. Vabimo vas, da se nam na spominski svečanosti pridružite.

Avstrijski Zeleni proti napadu Nata na Jugoslavijo

Medtem ko nemški zeleni vladni politiki zagovarjajo vojno proti Zvezni republiki Jugoslaviji oziroma zanjo soodgovarjajo, zahtevajo avstrijski Zeleni takojšnjo ukinitve vseh bojov, vrnitev h pogajalski mizi, poveritev Rusov z vodenjem pogajanj, priznanje mednarodno-pravne pristojnosti Združenih narodov, koordinirano pomoč beguncem in evropsko perspektivo za celotno regijo, se pravi, perspektivo pristopa Evropski uniji pod pogojem, da uresničijo trajen mir. Obenem obsojajo Zeleni NATOvo vojno proti Jugoslaviji, in to v sedmih točkah, v katerih pravijo, da ...

1 ... v nobenem oziru ne prispeva h koncu zatiranja in preganjanja na Kosovem in bistveno ovira vsakršno reševanje konflikta. Beguncev je čedalje več. Srbske paravojaške enote z maščevanji, umori in preganjanjem zaostrujejo situacijo prebivalstva na Kosovem. Napadi dajejo jugoslovanski vladi možnost, da se ravna po vojnem stanju in uvaja zasilni režim. Opozicije ni več. Zaradi zračnih napadov celo sredinske in kritične sile podpirajo predsednika Miloševića, ki je zdaj močnejši kot kdajkoli poprej.

2. ... je nameren prelom mednarodnega prava in pogodbe Nata samega. Edinole Združeni narodi so upravičeni, da legitimirajo vojaške posege s ciljem pomiritve. V uvodu svojih ustanovnih pogodb se je Nato vezal na karto Združenih narodov. Prav ZDA so tista država, ki je v zadnjih desetletjih s svojim vetom v varnostnem svetu ZN preprečila kar največ sankcij. To je po splošnih ocenah tudi v palestinskem konfliktu odrekalo arabskim državam pravico vojaškega poseganja proti Izraelu. Razen tega je bila ofenziva Nata sprožena, ne da bi Jugoslaviji napovedali vojno. Resen pravni konflikt je tudi sodelovanje Nemčije, ki ji lastni temeljni zakon prepoveduje napadalno vojno.

3. ... je nasilstvo brez politične perspektive. Cilj, ki si ga je zadal Nato, da bo namreč prisilil Jugoslavijo podpisati pogodbo iz Rambouilleta, je pravni in politični nesmisel. Taka pogodba bi bila brez vsake veljavnosti. Še več – bati se je treba, da so napadi dokončno zaprli Jugoslavijo pot do pogajalske mize.

4. ... je politična zloraba konflikta na Kosovem. Nato je instrumentalizirala kosovski konflikt s ciljem, da uresniči novo konstrukcijo Nata kot globalne

Predsedstvo stranke Zelenih je soglasno sprejelo izjavo svojega evropskega parlamentarnega odbornika Voggenhuberja.

Pretekli teden v Čačku, 150 km od Beograda: novinarji si ogledujejo ostanke tovarne za gospodinjsko robo, ki sta jo razdejali dve Natovi raketi.

redovne sile, ki se nima več ozirati na Združene narode in deluje na osnovi lastnega prava. Ker v Evropi za tako novo NATOvo doktrino ni večine, se po-

služujejo konflikta, ki jim naj omogoči, da to novo konstrukcijo uresničijo pod zastavo humanosti. Ta nova doktrina je ofenzivna namesto defenzivna.

Očitno ima cilj, da se Nato ne podreja več mednarodnemu pravu, in to ne samo v konkretnem posameznem primeru. Na ta način se rušijo temelji civi-

lizacijskega procesa, katerega namen je bil, da po dveh svetovnih vojnah ukroti nasilje.

5. Humanitarna prisila ni verodostojna. Z ozirom na vsaj tako hude represije, preganjanja in vojaško nasilje Turčije v Kurdistanu je humanitarno utemeljevanje Nata cinična pretveza. Iste države članice Nata se vse do danes niso niti znale domeniti za jasno obsodbo neprestanega hudega zatiranja Kurdo in razdejanja več kot štirinajst milijonov kurdskih vasi. Če je kaka meja pri kršenju človekovih pravic, ki jo mora varovati svetovna državna skupnost, potem je to lahko samo taka mednarodna obveznost, ki ima kar se da nedeljeno in neomejeno veljavnost. Odločanje o taki meji nikakor ne more biti prepuščeno mili volji vojaškega zavezništva, ki niti noče preprečiti množičnega in neprenehnega zločinstva proti človekovim pravicam v eni svojih lastnih držav-članic.

6. Napad Nata je v nasprotju z zunanjepolitičnim interesom Evrope glede Rusije. Ukinitve pogajanj v Rambouilletu, bombardiranje in neupoštevanje karte Združenih narodov – vse to je ponovno izločilo Rusijo iz evropske varnostne politike. Namesto da bi poverili z vodenjem pogajanj Rusijo, edino državo z realnim vplivom na Jugoslavijo, so se ZDA očitno bolj brigale za demontažo tega »zadnjega« vpliva Rusije v Evropi. Partnerstvo za mir, ki ga je Rusija medtem že zapustila, se je izcimilo kot tisto, kar je očitno bilo že od vsega začetka: strategija pomiritve in zavajanja, ki naj prikriva pripravo bistvene transformacije Nata v smer ofenzivne in globalne ameriško-evropske redovne sile.

7. Konflikti med globalnimi velesilami ZDA in Evrope na eni ter Rusije in Kitajske na drugi strani so na ta način spet oživiljeni. Težko je predvideti, kakšne bodo posledice Natovega ravnanja v Jugoslaviji in poraza evropske varnostne politike v tem prostoru za mednarodno varnost. Že danes pa je mogoče videti, da bo ta vojna podaljšala konfrontacijo ZDA in Evrope na eni ter Rusije in Kitajske na drugi strani tja v enainvajseto stoletje in jo zaostrila. Zgodovinska slepota, s katero so se tega lotili prav v varnostno-političnem najstarejšem in najbolj riskantnem predelu Evrope, nam narekuje, da to vojno jasno obsojamo.

Točke 1 do 7 so v celoti prevedene.

Od teorije k načrtovanju begunske politike

Pred nekaj dnevi je v Ljubljani Slovensko etnološko društvo izdalo zbornik z naslovom Vsakdanje življenje beguncev in begunj v Sloveniji. Čeprav so v njem prispevki, ki so jih napisali študenti Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani že v letu 1993/94, je izšel v pravem trenutku.

Število kosovskih beguncev se povečuje iz ure v uro, njihova nastanitev in način preživetja ne bo problem držav, v katere se zatekajo, temveč problem vseh držav. Upam, da se je Slovenija po prvem in drugem valu beguncev naučila, da problem vključevanja ljudi, ki so morali zapustiti svoje domove ni le začasen problem in da je treba iskati trajnejše rešitve.

Na nekaterih zahodnih univerzah so že v osemdesetih letih začeli z begunskimi študijami. Na to temo so izšle številne knjige. Se je pa prav na tem področju zgodil premik od ukvarjanja z zgolj teoretskimi koncepti k ukvarjanju z vsakdanjimi problemi ljudi. In v uvodu pričujočega zbornika je urednica Natalija Vrečer za-

pisala, da ga lahko beremo kot poziv stroki, da večji del svojih sil usmeri v reševanje sodobnih družbenih problemov in kot apel, da se napake pri organiziranju begunskega življenja v Sloveniji ne bi ponavljale.

Zbornik odgovarja na vprašanje, kako lahko etnologi in antropologi prispevajo k reševanju begunske problematike. S svojim načinom dela, ki poteka na terenu, spoznavajo način življenja in kulturo beguncev in s tem pomagajo ustvarjati pozitivnejše javno mnenje ljudi v državi gostiteljici. Pri reševanju organizacijskih problemov in stisk ljudi veliko pripomoreta prav antropološki funkciji zagovornišva in kulturnega posredništva. Predpogoj za to pa je kulturno prevajanje, kar naj bi bila po mnenju mnogih ena temeljnih nalog antropologije. To svoje znanje morajo antropologi in etnologi najprej posredovati tujcem iz različnih humanitarnih organizacij, ki delajo v zbirnih centrih in prostovoljcem, da ne prihaja po nepotrebnem do napačnih interpretacij in reakcij z obeh strani.

Prav zato, ker etnologi in antropologi dobro poznajo begunsko problematiko, bi po mnenju mnogih morali sodelovati tudi pri načrtovanju begunske politike. Njihova naloga ni več le dokumentiranje človeškega trpljenja, temveč predvsem njegovo odpravljanje.

Irena Destovnik

ZSO ne jemlje nikomur

Dr. Marjan Sturm: »Ko bomo od Republike Slovenije prejeli vsoto, ki sta jo osrednji organizaciji soglasno predlagali za podporo Zvezi, bomo Kulturnemu domu prenakazali tisto vsoto, o kateri po krivici trdi, da smo mu jo vzeli«.

Čedalje huji razkorak

Zveza slovenskih organizacij je v zadnjih letih prejela iz Avstrije enako vsoto subvencij kot Narodni svet; čedalje manj podpor v primerjavi z Narodnim svetom koroških Slovencev pa je bilo namenjenih za ZSO iz Slovenije, tako da se je razkorak med organizacijama v škodo Zvezi povečal za do nevzdržne mere (skoraj 1:4). Zvezi že obljubljene, čedalje manjše vsote pa iz Slovenije niti niso prihajale v dogovorjenih rokih, tako da je nerednost dotoka iz Slovenije že dalj časa ogrožala likvidnost in dejavnost organizacije.

Eksistenčna ogroženost ZSO

Negotovost se je v zadnjem letu stopnjevala in se sprevrgla v eksistenčno ogroženost, ko kljub skupnemu predlogu obeh osrednjih organizacij, ki sta ga po dolgem sem in tja izdelali po zahtevi Urada za Slovence v zamejstvu, iz Slovenije (vse do danes) ni bilo odločitve. Ker je finančna osnova ZSO medtem že skopnela, je bila prisiljena, da delovnemu uradu najavi odpustitev domala vseh nameščenec in nameščenk z 31. marcem tega leta in da pripravlja ukinitve svojega glasila. Edina možnost, da se temu izogne, je bilo v tem trenutku povečanje dotoka iz avstrijskih virov. Zato, pravi dr. Sturm, je predlagal sosvetu, da z večjo vsoto za ZSO »izravna« neravnovesje med organizacijama in prepreči likvidacijo ZSO. Veči-

na v sosvetu je ta predlog podprla (zanj so glasovali zastopniki ZSO, SPÖ in FPÖ).

Pliberčanom se ni nič »vzelo«

Dejstvo, da pliberškemu društvu »Kulturni dom« ni bilo dodeljenih tistih pet milijonov šilingov, ki so zanje zaprosili, po mnenju dr. Sturma nima vzročne povezave s tistima dvema milijonoma, ki sta zdaj dodatno predvidena za ZSO. Prošnja KD da je bila nesoriozna, ker se je sklicevala na

projektne opise preteklih let, tisti iz leta 1998 pa je predvideval celotnih stroškov 35 milijonov, ne pa 40 milijonov, ki jih brez katere koli utemeljitve navaja letošnja prošnja društva KD (glej faksimile). Ker pa je ZSO pripravljena, da se v prid Kulturnemu domu odpove dvema milijonoma iz tiste vsote, ki sta jo osrednji organizaciji soglasno predlagali Sloveniji za podporo Zvezi, je po mnenju dr. Sturma »ta rešitev v korist pliberškemu društvu Kulturni dom«.

januarja 1995

3. Voraussichtliche Kosten :
Die Gesamtkosten werden mit ca. 22,0 Mio Schilling angenommen, die Aufgliederung ist dem beigelegten Vorentwurf des Arch. Mag. Karl VOUG zu entnehmen (18,3 Mio ohne Mehrwertsteuer). Im Jahr 1995 werden Vorbereitungs- und Baukosten im Betrage von ca. 5,0 Mio Schilling anfallen.

januarja 1996

3. Voraussichtliche Kosten:
Laut neuester Kostenschätzung wird eine Gesamtbausumme von 5,30 Mio angenommen.
4. Finanzierungsplan:

decembra 1996

4. Finanzierungsplan
Detaillierte Aufstellung nach Kostenstellen:
Baumeisterarbeiten ÖS 13,5 Mio
Installationen - Elektro, Wasser, Heizung, Lüftung ÖS 7,0 Mio
Fenster und Portale ÖS 1,5 Mio
Böden, Verkleidungen für Akustik ÖS 3,5 Mio
Einrichtung ÖS 9,5 Mio
Gesamt ÖS 35,0 Mio
Geplante Kostendeckung des Vorhabens beantragt bewilligt-ausbezahlt 47 1

januarja 1999

Gepante Kostendeckung des Vorhabens
Voraussichtliche Gesamtkosten: ÖS 40.000.000,--

V štirih letih so se predvideni stroški za gradnjo Kulturnega doma v Pliberku skoraj podvojili. Za enega izmed skokov (5 milijonov) je očitno odgovorna telovadnica, ki so jo naknadno vgradili v projekt.

KOMENTAR

ZSO je v sosvetu za slovensko narodno manjšino izglasovala sklep, ki priporoča kanclerju oz. njegovemu uradu, naj tokrat podpre ZSO z dvema dodatnima milijonoma. NSKS je zagnal vik in krik, češ da ta denar pripada Kulturnemu domu v Pliberku. ZSO nazorno in s konkretnimi številkami dokazuje, da je bil ta sklep samoobrambne narave, saj jo - Zvezo slovenskih organizacij - Republika Slovenija že dalj časa krotiviči, a da je nikoli ne uniči, si mora ZSO denar, ki ga iz Slovenije ni videti, poskrbeti iz avstrijskih virov. Republika Slovenija se dela gluho in nemo, nihče ne ve, ali so pred nekaj tedni - na njeno zahtevo - izdelan skupen (!) predlog osrednjih organizacij o podpiranju dejavnosti koroških Slovencev tam doli v Ljubljani sploh prebrali, saj do danes niso črhnil besede, glasilo NSKS »naš tednik« kliče na boj proti narodnemu izdajalstvu, predsednik

društva Kulturni dom na vrat na nos razpušča obe osrednji organizaciji hkrati in si preko palca izračuna, da bi to pomenilo 10 milijonov šilingov za druge (očitno boljše) namene, itd. itd. Z eno besedo: Zdraha, in to kakšna!

Ob vsem tem pa ta glavna zelo nobel molči: republika Avstrija.

Če bi Avstrija podprla koroške Slovence vsaj s polovico vsote, ki jo Nemčija letno daje Lužiškim Srbom, bi bili na mah poravnani dolgovi in primanjkljaji pliberškega Kulturnega doma, bi lahko v enem in istem letu lahko postavili na Koroškem še kak podoben dom ali dva, pokrili vse dolgove osrednjih organizacij, zagotovili izhajanje najmanj dveh tednikov, dali vsaki osrednji organizaciji po 10 milijonov, pa še bi ostalo

dovolj milijonov za delovanje društev.

Po uradnih nemških podatkih podpira nemška država dejavnost Lužiških Srbov z letno vsoto 36 milijonov DEM (to je 252 milijonov šilingov). Izdatki za šolstvo, otroške vrtce in druge državne storitve v tej vsoti niso všteti. Nemška država v celoti krije izdatke za privatno organizirano šolstvo danske narodne manjšine in drugo socialno,

Zdrahe s kostjo

ali

Morda bi bilo pametneje izbrati si več denarja tam, kjer ga je na pretek.

medicinsko in izobrazbeno dansko infrastrukturo, danskim kulturnim in drugim organizacijam pa dodatno namenja še letno vsoto 43 milijonov DEM (to je 300 milijonov šilingov). Sinti in Romi prejema iz nemških zveznih in deželnih sredstev 3,7 milijonov DEM (to je okroglih 26 milijonov šilingov), baje pa so deležni še dodatnih pospeševalnih programov posameznih nemških dežel.

Republika Avstrija, ki sodi med najbogatejše države na svetu, podpira dejavnost koroških slovenskih organizacij z letno vsoto 20 milijonov šilingov. Manjšini so vrgli kost, ki so nanjo navali z obeh strani, jo vlečejo sem, jo vlečejo tja, a se zato prav nič ne podaljša.

Mirko Messner

Poziv k treznemu poročanju

Izjava Slovenske prosvetne zveze o zavajanju javnosti z neresničnimi trditvami glede finančnih podpor.

Veliko škodo za pogovorno kulturo med koroškimi Slovenci je, da »naš tednik« ni pripravljen seriozno in nepristransko informirati o delitvi finančnih podpor koroškimi Slovincem. Zavračamo njegove zlonamerne trditve, da se je ZSO v sosvetu polastila podpor, ki so bile predvidene za Kulturni dom v Pliberku.

Manipulacija s to informacijo je očitna.

V interesu objektivnega informiranja, predvsem pa v interesu ohranitve pluralne medijske in vzgojnoizobraževalne infrastrukture med koroškimi Slovenci bi bilo, če bi »naš tednik« svojim bralcem povedal, da Slovenski vestnik v zadnjih treh letih iz Slovenije ni dobil nobene finančne podpore in da so otroški vrtci Slovenskega šolskega društva z Mladinskim domom vred dobili iz Slovenije tako malo denarja, da je vzgojnoizobraževalno delo slovenske mladine resno ogroženo.

ZSO je konec leta 1998 na ta zaskrbljivi razvoj tudi reagi-

rala in svojim uslužbencem opovedala delovno razmerje za primer, da se do konca marca letos finančni položaj ne bi izboljšal. Ljubljana oz. državni sekretariat za Slovence po svetu sta želela imeti usklajen predlog za razdelitev finančnih podpor v letu 1999 in sta ga tudi dobila, vendar nanj kljub izrecni prošnji koroških Slovencev do danes ni bilo odgovora. In ravno v tem je ključno vprašanje: ali naj ZSO še naprej čaka, kako bo jo Ljubljana finančno oklestila, da ne bi bilo več mogoče izdati Slovenskega vestnika in da bi bila prisiljena odpustiti svoje nameščenke. Zakaj tega odgovora ni bilo vsaj do 31. marca?

Če bi Ljubljana reagirala tako kot so ji politični in kulturni organizaciji s predstavnikom cerkve pismeno predlagali, ne bi bilo konflikta zaradi finančnih podpor v letu 1999.

Z vsem razumevanjem in s polno moralno podporo ZSO poudarjamo, da ZSO ni preostalo nič drugega kot poiskati dodatna finančna sredstva na Dunaju, kar ji je v sosvetu tudi uspelo. Zaradi teh dodatnih finančnih sredstev niso prav nič oškodovana kulturna društva, ki dobijo prav toliko finančne podpore kot je predvideno v skupnem predlogu koroških Slovencev. Vsaka druga informacija ne odgovarja resnici. V zadevi pliberškega kulturnega doma pa je ZSO ravnala pov-

sem odgovorno, saj je predlagala, da pliberškemu kulturnemu domu Slovenija dodeli manjkajoči del subvencij iz sredstev, ki so v skupnem predlogu NSKS in ZSO za dodelitev subvencij iz Ljubljane bila predvidena za ZSO.

Slovenska prosvetna zveza poziva k treznemu in objektivnemu obveščanju. V primeru pozitivne odločitve, da bo za ZSO letos iz Dunaja več denarja, smo lahko veseli, da nam je z nadaljnjim izhajanjem Slovenskega vestnika ostal ohranjen medij, ki se prizadeva za seriozno in nepristransko obveščanje.

Za Slovensko prosvetno zvezo:
dr. Janko Malle (tajnik)

RAZPRAVE IN GRADIVO 33

Revija Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani

Izšla je najnovejša številka revije **Razprave in gradivo 33**, ki jo izdaja Inštitut za narodnostna vprašanja. Revija **Razprave in gradivo** se je uveljavila kot osrednja nacionalna znanstvena revija za področje etničnih študij. V njej so predstavljeni rezultati dela raziskovalcev inštituta, pa tudi mnogih domačih in tujih sodelavcev.

Dr. Vera Kržišnik-Bukič v svojem prispevku **Slovinci na Hrvaškem in slovensko narodno vprašanje** obravnava Slovence na Hrvaškem in njihove organizacije. Poudarek je predvsem na Slovencih, ki živijo ob slovensko-hrvaški meji in v Istri. Avtorica analizira tudi trenutno stanje na področju znanstvenega raziskovanja Slovencev na Hrvaškem, skupaj s preteklimi dosežki in še neopravljenimi nalogami.

Mag. Irena Šumi v članku: **«... Ker živimo na tromeji»: Poznavanje, vrednote in raba slovenskih kodov pri starših otrok-slušateljev zasebnega pouka slovenščine v Kanalski dolini** predstavlja izsledke raziskave, ki je bila leta 1997 opravljena med starši otrok, ki v Kanalski dolini obiskujejo privatne tečaje slovenskega jezika. Rezultati razgrinjajo samopercepcije teh ljudi skozi njihov odnos do slovenskih jezikovnih odnosov.

Marko Kosin, ki je bil veleposlanik Republike Slovenije v Italiji v obdobju od 1992–1995 v svojem prispevku **Slovenska manjšina v slovensko-italijanskih odnosih** objavlja kronološki pregled za obdobje od osamosvojitve 1991 do konca 1995. V pregledu zajema tiste korake in razgovore o slovenski manjšini med uradnimi predstavniki Slovenije in Italije, v katere je imelo vpogled veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu. Omenja tudi nekatere važnejše dogodke iz slovensko-italijanskih odnosov, ki so vplivali na položaj slovenske manjšine. Reproducirani so tudi pomembnejši dokumenti, ki jih je v zvezi z zaščito slovenske manjšine slovenska stran uradno posredovala italijanski.

Dr. Renata Mejak je v svojem prispevku **Pogledi prebivalcev Monoštra na sosednjo Slovenijo** preučevala in primerjala percepcije prebivalstva Monoštra o Sloveniji in o Madžarski. Zapleteni strukturi percepcij se je avtorica približala s skupino vprašanj, zajetih v naslednja tematska področja: vloga posameznih virov pri oblikovanju pogleda na Slovenijo in njenih ljudi, informiranosti respondentov o nekaterih temeljnih dejstvih slovenske zgodovine in kulture (slovenski nacionalni prazniki), zapažanja respondentov o sorodnostih oziroma razlikah na obeh straneh

meje (zunanji videz stavb, ureditev prostora, življenjske navede, vzorci obnašanja, oblačenja, prehrana, zgodovinske izkušnje), pogledi respondentov o miselni bližini / oddaljenosti (glede na jezik, kulturo, način življenja) Slovencev in Madžarov.

Dr. Vladimir Wakounig z Univerze v Celovcu v prispevku **Manjšinsko šolstvo na Koroškem: Trendi – vprašanja – perspektive** obravnava dvojezično šolstvo na Koroškem, ki je v zadnjih desetih letih doživelo veliko usodnih

Med prispevki je tudi članek dr. Vladimira Wakouniga ...

sprememb, tako pozitivnih kot negativnih. Ker se naklonjenost dvojezičnemu šolstvu zlasti med nemško govorečimi starši povečuje, ugotavlja avtor, bo v prihodnosti manjšinsko šolstvo potrebno reorganizirati.

Mag. Simona Zavratnik-Zimic v svojem prispevku **«Manjšina – večina – matična»: Podobe istovetnosti in tujosti (med Slovenci na avstrijskem Koroškem)** predstavlja del terenske raziskave, opravljene leta 1995, na območju treh koroških dolin: Zilje, Roža in Podjune. Središčna tema je bila proučevanje etnične identitete in njenih manifestativnih oblik pri slovenski etnični skupini na južnem Koroškem. Uporabljeni sta bili metodi intervjujev in »opazovanja z udeležbo«. V intervjujih avtorica tematizira predvsem štiri odnose: 1. (dvojezično) socializacijo, 2. jezikovno opredelitev, 3. istovetenja in tujosti v odnosih med manjšino, večino in matico in 4. etnično samopodobo. Avtorica se v tekstu omejuje na prikaz tretjega elementa.

Prof. dr. Matjaž Klemenčič, redni profesor na Oddelku za zgodovino Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru v svojem prispevku **Župnik Jurij Trunk in prva svetovna vojna** obravnava življenje in

delo Jurija Trunka med prvo svetovno vojno. Jurij Trunk je do 1916 služboval na župniji sv. Križa na Perovi pri Beljaku. Potem, ko so ga vojaške oblasti obdolžile veleizdaje, saj naj bi skupaj s svojim stanovskim tovarišem Ksaverjem Meškom pošiljal Italijanom zaupne informacije, so ga za nekaj dni zaprle v Beljaku. Čeprav so kasneje ugotovili, da je celotna zgodba izmišljena, pa je moral vendarle zapustiti župnijo sv. Križa in oditi za pomočnika župnika na Jezersko. Kmalu za tem so ga premestili v Borovlje, kjer je dočakal tudi konec prve svetovne vojne. Avtor uporablja za podkrepitev zgodbe doslej še neobjavljene vire iz arhiva krške škofije v Celovcu, ter spomine Frana Ksaverja Meška, ki jih je le-ta objavil v ameriško-slovenskem mesečniku *Ave Marija*.

Doc. dr. Mitja Žagar v svojem prispevku **Kulturna dejavnost italijanske in madžarske avtohtone narodne skupnosti, romske skupnosti, drugih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v Republiki Sloveniji: Opredelitve,**

... ki ugotavlja, da bo v prihodnosti manjšinsko šolstvo potrebno reorganizirati, ker se naklonjenost dvojezičnemu šolstvu zlasti med nemško govorečimi starši povečuje.

načela, cilji in strategija slovenske manjšinske kulturne politike predstavlja etnično situacijo v Sloveniji, ustavni in politični razvoj v Sloveniji po drugi svetovni vojni in še posebej po osamosvojitvi Slovenije s specifičnega vidika nacionalne manjšinske kulturne politike. Izhajajoč iz prisotnih problemov v zvezi s kulturo in kulturnimi dejavnostmi italijanske in madžarske avtohtone narodne skupnosti, romske skupnosti, drugih etničnih skupin in priseljencev v Sloveniji članek oblikuje okvir za strategijo in ukrepe nacionalne manjšinske kulturne politike.

Karmen Medica v prispevku **Sociološki prikaz lingvistične podobe Istre** prikazuje lingvistično heterogenost prebivalstva Istre kot naravno posledico večetničnosti. Nenehno priseljevanje ljudi različnih etničnih pripadnosti je vsekakor ena od temeljnih značilnosti istrskega polotoka. Skozi stoletja so se prepletali elementi in obrazci kultur, ki so pripadali slovanskemu, romanskemu pa tudi germanskemu civilizacijskemu krogu, tako da je skoraj nemogoče določiti kaj avtohtonega in tipičnega samo za eno kulturo ali etnos, ki danes živi na tem območju.

Mag. Vera Klopčič v svojem prispevku **Svet Evrope in narodne manjšine** obravnava implementacijo Okvirne konvencije Sveta Evrope, pomen novih oblik nadzora nad uresničevanjem sprejetih dokumentov in s tem povezane aktivnosti Sveta Evrope.

Dr. Karl Cordell v prispevku **Ustavno varstvo, izobraževanje in ohranjanje identitete: nemška manjšina na Poljskem danes govori o nemški manjšini na Poljskem danes in**

zasledimo štiri idealne modele presejanja družbene, etnične, kulturne in jezikovne raznolikosti. Prvi model temelji na etničnem čiščenju, drugi je asimilacijski model talilnega lonca, tretji model postavlja meje med različnimi skupinami in ustvarja ločene vzporedne skupnosti v družbi, ki temelji na apartheidu, četrti model pa različne skupine integrira v večjezično oziroma večkulturno družbo demokratičnega značaja, v kateri ima vsaka skupina dovolj svobode za ohranjanje svoje etnične identitete.

Dr. Jernej Zupančič z Geografskega inštituta v Ljubljani v prispevku **Identiteta je merljiva: Prispevek k metodologiji proučevanja etnične identitete** obravnava nekatere nove pristope k proučevanju etnične identitete. Avtor ugotavlja njeno večplastnost ter nekatere pogoje ohranjanja oziroma razloge spreminjanja identitete. Pri tem je jezik kot vsebinsko bogat, dostopen, značilen in znaven element vsekakor najbolj primeren za tovrstno analizo. S pomočjo metode komunikacijskega kroga, podlaga katerega je indeks komunikacije, dobimo nazorno, jasno, primerljivo podobo pogostosti rabe manjšinskega jezika in s tem vpogled v najpomembnejši pogoj ohranjanja identitete.

Dr. Felicita Medved z Univerze v Stockholmu v svojem članku **Razprava o multikulturalizmu in individualnih človekovih pravicah** obravnava različne teoretične poglede na koncept multikulturalizma kot normativnega načela, predvsem v razmerju med komunitarizmom in individualnimi človekovimi pravicami, ki so pripomogli k utemeljitvi oblikovanja načel za izgradnjo imigracijsko-integracijske politike Republike Slovenije na individualnih človekovih pravicah za svobodo delovanja in blaginje.

Prof. dr. Astrid Kaiser z Univerze v Oldenburgu v Nemčiji v svojem prispevku **Vzgoja za človekove pravice**, izhajajoč iz mednarodnega vprašanja človekovih pravic, ločuje poti, ki so za njihovo uresničitev na voljo, namreč politične, pravne in socialno interaktivne. Prav slednjim je namenjena osrednja pozornost in so definirane kot »pedagogika raznolikosti«.

Mag. Irena Šumi objavlja intervju z **dr. Iverjem B. Neumannom** z Univerze v Oslu na Norveškem. **Dr. Jernej Zupančič** predstavlja tudi **Geografski atlas Slovenije**, ki je izšel konec leta 1998. **Razprave in gradivo 33** na koncu prinašajo tudi obsežno **Bibliografijo sodelavcev Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani za leto 1997**.

Nada Vilhar

LOČE

S pesmijo v pomlad

Dokaj posrečeno je bilo vodilo prireditve, s katerim je SKD »Jepa-Baško jezero« vabilo na velikonočno nedeljo na koncert v kulturni dom v Loče. Odziv je bil tudi temu primeren. Poleg domačinov in gostov iz daljše okolice je bilo srečati tudi Podjunčane in Ziljane, ki so domala do kraja napolnili dvorano. Dobro izbran spored, ki so ga nudile posamezne skupine, je našel tudi nadvse veliko odobravanje poslušalcev. Razumljivo, da je znani Oktet Suha žel med temi največ priznanja. Tako dovršeno usklajenih glasov je resda le redkokdaj slišati in to od kristalno čisto zvonečih tenorjev do kar najbolj temno donečih basov. Tudi izbira pesmi je tako raznolika kot pisana livada libuškega polja, kot ga je znala edinole opisati Milka Hartmanova. Še nekaj odlikuje ta zbor. V svojem pomladnem in tudi šaljivem vencu je posvetil pesem tudi onim, ki jim ni bilo dano uživati pomladno idilo sredi cvetočih poljan, ker so kot domoljubi trpeli in izgubili življenje po taboriških smrti ali kot pregnanci životarili po mrzli tujini – otožen vetrič je pihljal preko grobov teh žrtev. Kajpada je

morala kot dodatek slediti še pesem Anzeja, saj prav ona izpove tisto bol, ki tare našega človeka – posredno in mnogo grozovitejša tudi narode na našem jugu.

Močno življenjsko voljo je pokazal tudi domači tamburaški ansambel pod vodstvom Erike Wrolich. Mati, težko prizadeta od usodnega udarca, je znova dokazala: življenje jo je upognilo, a ukloniti je ni moglo. S svojo mladostno zagnanostjo je vodila svoj zbor in godci so se odrezali kot v svojih najboljših letih. Tudi pomlajeni moški zbor z Alešom Šusterjem je presenetil s svojo kvaliteto. Vodja, od nekdaj znan po svojih posrečenih vložkih v pristni rožeščini je znal tokrat tudi tragikomično podobo Paliv Palava prinesiti v dokaj šaljivi izvedbi.

Kot »stari« novinec se je na tem večeru predstavila nekdanja mladinska skupina iz Ledinc, pod taktirko društvene predsednice Anice Lesjak-Ressmann. Mladi pevci z novim imenom Akcent so s svojim prispevkom znali navdušiti. Pričakovati je, da bodo mladi pevci upravičeno nosili svoje ime ter prinašali nov veter v društveno pevsko dejavnost.

Brez dvoma je ta kulturni večer pokazal, kako živa je še slovenska beseda tukaj pod Jeko, nakazal pa je tudi smernice domačemu društvu, kako pritegniti našega človeka na svoje prireditve. Gotovo je za to potrebna določena kakovost kot tudi povezanost nastopajočih skupin z občinstvom in to v pristni in tudi šegavi domači govorici.

Številno občinstvo, deležno res lepega kulturnega užitka, je to potrdilo z močnim aplavzom. Zadovoljnih, nasmejanih obrazov so ljudje odhajali v pomladni večer. Več sodelujočih pevcev in igralcev pa je posedelo v Joškovi taberni Paco še daleč v noč.

F. Č

GLOBASNICA

Tradicionalno nošenje bakel privabilo mnogo ljudi

Prireditve Kulturnega društva Bokvarji iz Globasnice so tako med občani kot tudi med ljudmi iz drugih krajev izredno priljubljene. Že razstava največjega velikonočnega jajca na Koroškem je na cvetno nedeljo privabila mnogo ljudi v Globasnico.

Bokvarji so pripravili veliko ogrodje v obliki jajca, na katero so obesili kar 660 velikonočnih pirhov. Le-te pa je predsednik društva Felix Glinik sam v ted-

nih marljivega dela pred veliko nočjo umetnostno pobarval. Toda trud se je splačal – vsi pirhi so bili v najkrajšem času prodani in s tem je bil cilj bokvarjev dosežen, saj je ves izkupiček šel v dobre namene v občini Globasnica.

Bokvarji, ki so si zastavili nalogo, da poživijo kulturno, športno in zabavno življenje v Globasnici, pa si tudi po tej prireditvi niso odpočili. Na krstnico je bila na sporedu osrednja prireditev leta, namreč tradicionalno nošenje bakel.

Ob velikonočnem ognju so bokvarji prižgali svoje ogromne bakle, ki so jih prej sami izdelali, in šli po že tradicionalni poti po globaških poljih. Zbrani gledalci od blizu in daleč so si lahko ogledali lepo koreografijo. Namen nošenja bakel je, da preženejo zimo in hude duhove ter pozdravijo pomlad in obnem prosijo za plodnost polj.

Prireditev je v Globasnici postala že stalna točka v velikonočnem programu, kar potrjuje naraščajoče število obiskovalcev iz leta v leto. Tudi prejšnjo soboto so se ljudje poleg ogleda bakel spet lahko zabavali ob pogači, vročem čaju in kakšni kapljici in zagotovo nobenemu ni bilo žal, da je prišel.

T. G.

KPD ŠMIHEL IN SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
vabita na plesno predstavo

»Ta vražji jazz«

v petek, 16. aprila 1999, ob 20. uri
v farni dvorani v Šmihelu

Gostuje plesna skupina plesne šole
Mojce Horvat iz Ljubljane

Prizor iz »Ta vražji jazz« plesne skupina Mojce Horvat iz Ljubljane

Deset let so že v evropskem vrhu tekmovalnega plesa, lani so v Portorožu osvojili naslov svetovnih mladinskih prvakov v show plesih.

Predstava »Ta vražji jazz« gledalca na zanimiv in slikovit način popelje skozi različne faze razvoja jazza. Tipične plesne scene iz raznih stilnih obdobij (ples obiralcev bombaža ter kreolski plantažni ples, minstrel in vaudeville ter

commedia dell'arte, boogie ter »Tržačan«) spremlja igrani komentar, ki oriše zgodovinsko ozadje, migracijske tokove, evropsko-afriško kulturno dediščino ter vpliv na Slovence v posameznih obdobjih.

Skupina je lani novembra očarala publiko na osrednjem koncertu SPZ v Velikovcu ter pred kratkim z musicalom »Kekec«.

dinamičen »odgovor nanj na mednarodni ravni«.

Posebna zahvala velja kulturnim delavcem na bazi, kmetom in našima osrednjima kulturnima organizacijama, ki so to šele omogočile. Sprožile so nove sinergije v inštitucionalni mnogolikosti, povsem po zgledu demokratično pluralističnega modela v Evropi.

Bojan-Ilija Šnabl,
asistent v Evropskem parlamentu
(prireditelj Interakcij)

RAZSTAVA SPZ V TRŽIČU

Krivi lov v Karavankah

V četrtek, 8. aprila, je bila v paviljonu NOB v Tržiču odprta razstava »Krivi lov v Karavankah«, ki jo je pripravila Slovenska prosvetna zveza v Celovcu. Razstavo je odprl tajnik SPZ Janko Malle, bliže pa jo je predstavila Romana Erhartič Širnirk s Tehniškega muzeja v

KRANJSKA GORA

Prekmurci v Galeriji »L'ART«

V kranjskogorskem hotelu Kompas so v soboto, 27. marca, slavnostno predali svojemu namenu Galerijo L'ART. Obenem pa so v galeriji odprli razstavo likovnih del »Prekmurci«. Na razstavi se s svojimi likovnimi deli predstavljajo Nikolaj Beer, Sandi Červek, Marjan Gumilar, Zdenko Huzjan in Franc Mesarič. Prekmurske slikarje je predstavil ravnatelj Galerije Murska Sobota, gospod Franc Obal, slavnostni govornik pa je bil župan občine Kranjska Gora, gospod Jože Kotnik. Razstava je prodajna. Del sredstev od prodanih likovnih del bodo namenili izgradnji zdravilišča in letovišča Debeli Rtič, del denarja pa letovanju socialno ogroženih otrok iz gornjesavske doline. Prodajna razstava »Prekmurci« bo na ogled do 27. maja letos.

L. Kerštan

Ljubljani, ki je tudi soavtorica razstave.

»Krivi lov« je bil prvotno na ogled v k & k centru v Šentjanžu v okviru koroške deželne razstave »Vse je lov«. Medtem so si jo lahko še ogledali obiskovalci v Tehniškem muzeju v Bistri in lani v centru Triglavskega narodnega parka v Trenti.

Razstava v Tržiču je še odprta do 2. maja, vsak dan (razen ob ponedeljkih) med 17. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 9. in 12. uro.

ODMEVNA SLOVENSKA KULTURA

Slovenske »Interakcije« v Bruslju

Domače potice, pogače in druge slaščice, z ljubeznijo spečene pod Štalensko goro nad Celovcem, fine salame in dober špeh iz Podjune, vina, nagrajena z zlatimi kolajnami, s Primorske in slovenske Štajerske ter z Dunaja, so prepričali številne visoke goste, da je slovenska kulturna dediščina na avstrijskem Koroškem duševno bogastvo, ki oživlja govorice o evropski integraciji in o človeških virih za evropsko konkurenčnost s pristno resničnostjo.

26 jezikov na dvojni CD slovenskega zbora Rož so samozavesten in ponosen izraz legitimnosti predstavitve v Bruslju, v samem centru Evropske unije. In ta iskrenost in verodostojnost je vzbudila zanimanje, zapeljala in prepričala množico mednarodnih gostov na obeh osrednjih večerih predstavitve, ki je potekala vse tja do 31. marca.

Drugi večer, na katerem je bilo branje nemških prevodov Cankarjevih del, ki jih je izdala založba Drava, je privabil celo več ljudi kot branja drugih znanih literatov z veliko večjim reklamnim proračunom. Na njem sta bila šef slovenske misije pri EU v zastopstvu in avstrijski kulturni ataše ter predstavniki najmanj kakih trinajst držav. In to na literarnem branju! S svojo umetnostjo je poslušalce začaral študent dunajske slovenistike in avtor prevodov Erwin Köstler.

Na sploh pa so postale »Interakcije« pravi družbeni dogodek visoke kakovosti – pravi »special event«, bi rekli Angleži, nekaj posebnega med nešteti večernimi prireditvami v Bruslju. Tja »evrokrafi« in lobisti pogosto zahajajo bolj iz službenih razlogov, kot iz zanimanja. Številne prodane knjige založb Drava, Wieser in Mohorjeva z njihovimi visokokakovostnimi programi pa lepo prikazujejo zanimanje publike in evropski pomen našega založniškega dela.

»Interakcije«, predstavitev slovenske ustvarjalnosti iz Avstrije, ki ima pomen za evropsko integracijo, so postale tudi pogovorna tema med poslanci Evropskega parlamenta in uslužbenci evropskih ustanov, tudi tistimi, ki niso bili na eni izmed prireditev. Vzbudile so zanimanje za našo ustvarjalnost ali porodile zavest, da smo in da je to vredno ohraniti, ker takšna kulturna kakovost pri bazi vzbuja pri vsakem prepričanem Evropejcu čudovite razvojne in integracijske vizije. »Da pokažemo, iz katerega lesa smo sklesani«, piše v renomiranem avstrijskem časopisu »Die Presse«, in da »ni bila nič kaj cimerava prireditev«. Svobodna in ponosna je bila prva predstavitev slovenske ustvarjalnosti v Bruslju v okviru osrednjih evropskih ustanov, še »zlasti po zadnjih volitvah«, in kulturni in

PRIREDITVE

PETEK, 9. 4.

- BOROVLJE, Posojilnica-Bank
18.00 »Šmarješki dnevi«
ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
19.30 Odprtje razstave Milana Eriča
»Risba – Objekt«
20.00 Koncert skupine »Čompe«
ČEPIČE, gostilna Juena
20.00 Občni zbor SK Podjuna.
ŠENTJAKOB V ROŽU, v kultur-
nem domu – Tržna občina
20.30 Jazz-koncert: Primus Sitter

SOBOTA, 10. 4.

- TINJE, v domu – Sodalitas, KKZ, SPZ
9.00 Delavnica za tajnice/ke
kulturnih društev
RADIŠE, v kulturnem domu –
SPD Radiše
19.30 Premiera igre: »Angel varuh«
(E. Kishon). Režija: N. Wieser
PLIBERK, Farna dovrana
20.00 Veseloigra »Dva para se ženita«.
Nastopa: igralska skup. Žvabek
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu –
SPD Danica
20.00 »Samorilec«. Gostuje: Igral.
skupina SPD »Dobrač« iz Brnce
ŠMIHEL, farna dvorana –
KPD Šmihel
20.00 Lutkovna igra »Bratje, skratje,
tatje«. Nastopa: »buba«

NEDELJA, 11. 4.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, k &
11.00 Otr. gledališče »Muca Copatarica«
Gostuje: »Mi smo mi« iz Celovca
ŽELEZNA KAPLA, na pokopališču –
Zveza koroških partizanov
11.00 Spominska svečanost ob oblet-
nici smrti narodnega heroja.
Franca Pasterka-Lenarta
ŠMARJETA V ROŽU, farni dom –
KP in cerkveni zbor Šmarjeta
19.30 Koncert »S pesmijo v pomlad«

SREDA, 14. 4.

- DUNAJ, Schwindg. 14, Hrvatski
akademski klub – KSŠSD
20.00 Koncert z Zoranom Predin
in Mar Django Quartett
GRADEC, v KSŠSG – KSŠSG
20.00 1. klub kino
ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
Milan Erič – animiranih filmov
20.00 Film »Poskušaj migati dvakrat«
21.00 Film »Socializacija bika«

ČETRTEK, 15. 4.

- CELOVEC, ORF-teatr – Društvo
Glasbena šola
18.00 25. jubilejni koncert glasbenih
šol Gorenjske in zamejstva
GRADEC, KSŠSG – KSŠSG
20.00 Koncert z Zoranom Predin in
Mar Django Quartett

PETEK, 16. 4.

- CELOVEC, Mladinski dom – SPZ
11.00 Plesna predstava »Ta vražji jazz«
ŠKOFIČE, društvena soba –
SPD Edinost
19.00 10-letnica Glasbene šole
BOROVLJE, pri Cingelcu –
Mohorjeva založba
19.30 Premiera filmov »Orodje s koro-
ških podstrešij« in »0 saneh«
ŠENTJANŽ, k & k – SPD Bilka
20.00 Gledališka predstava: »Kaj pa
Leonardo?«. Gostuje: KD Stična
ŠMIHEL, farna dvorana –
KPD Šmihel in SPZ
20.00 Plesna predstava »Ta vražji jazz«

SLIŠATI IN VIDETI

Gremo poslušat Čompe

Rožan: Kaj pa so to, čompe?
Podjunčan: Ne poznaš repice?
Gorjanc: To so podzemeljske hruške!
Ziljan: Mi Zilana prau' mo čompe!
Rožan: Aaaa, hruške!

Ljubljancan: Prav po slovensko je to krompir! Poznamo pa tudi skupino Čompe, ki deluje že od leta 1994 naprej. Slišal in doživel sem jih lansko leto v Cankarjevem domu. Ta enkrat mesečno pripravlja prireditve pod naslovom »muze se muzajo« in na tem kabarejsko obarvanem večeru poezije sem spoznal Janeza Škofa s skupino Čompe in gostom Danetom Zajcem.

Člani skupine Čompe so po večini igralci gledališča Ane Monro.

Breda Krumpak in Žiga Saksida na altovskem saksofonu, Neža Zinaic na violini in kontrabas, Silvo Zupančič na kitari in Janez Škof na diatonični harmoniki. Izvajajo avtorsko glasbo, inspirirano s poezijo Edvarda Kocbeka, Milana Jesiha in Daneta Zajca.

Poseben kulturno-glasbeni užitek v k & k centru v Šentjanžu

Petek, 9. aprila 1999, ob 19.30 koncert skupine Čompe ob vernisaži »Risba – Objekt – Zeichnung« Milana Eriča

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV
vabi na
večere z naslovom

**»Priče časa pripovedujejo
o preganjanju
koroških Slovencev«**

17. aprila 1999, ob 20. uri
v k & k centru v Šentjanžu v Rožu

Nekdanji izseljenci bodo obujali spomine na čase pregnanstva v dobi nacističnega nasilja. Takratnih dogodkov ne smemo pozabiti, zato prisluhnimo tistim našim rojakom, ki so jih doživeli na lastni koži. O takratnih dogodkih pa bo govorila tudi razstava dokumentov in slik. Na večere s pričami časa vse, še posebej pa mladino, prisrčno vabimo!

PRAZNUJEJO! Folti Hartmann iz Celovca – 50. rojstni dan; Minka Ogris iz Svatén – rojstni dan; Pepca Čuden iz Šentjakoba – rojstni dan; Anton Karner iz Dobrle vasi – 40. rojstni dan; Florjan Vavčič z Letine pri Šmihelu – 20. rojstni dan; Ana Logar iz Prible vasi – rojstni dan; Zofija Majtan z Metlove – rojstni dan; Angela Hobel iz Pogrč – rojstni dan; Katarina Operčan s Plaznice – rojstni dan; Rudolf Urban iz Gorič – rojstni dan; Nežka Kandut s Tešnje – osebni praznik; Viktor Marketz iz Globasnice – rojstni dan; Helena Koletnik iz Čirkovč – rojstni dan; Marija Sušnik iz Celovca – 40. rojstni dan; člani društva upokojencev Pliberk: Rihard Pistotnik, Marija Daniel, Rihard Dumpelnik, Ivanka Kolter, Stanko Jelen, Erna Pernat, Ida Potočnik, Albert Messner, Marija Matschek, Hema Hudl in Peter Rudolf – rojstne dneve; Albin Travnik iz Sel – rojstni dan; Francka Uznik in Jurij Mak s Kota –

**SLOVENSKI
VESTNIK**
čestita!

rojstni dan; Majda Notsch s
Hodnine – 40. rojstni dan; Leni
Paulič z Obirskega – 60. rojstni
dan; dr. Mirko Wakounig iz
Celovca – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71

UREDNIKA
dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

PETEK, 9. 4.

- 18.10 Utrip kulture

SOBOTA, 10. 4.

- 18.10 Od pesmi do pesmi –
od srca do srca

NEDELJA, 11. 4.

- 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten
Morgen, Kärnten! Duhovna
misel (dr. Miroslav Ostravsky)
18.00 Studio ob 18.00

PONEDELJEK, 12. 4.

- 18.10 Kratek stik

TOREK, 13. 4.

- 18.10 Otroška oddaja

SREDA, 14. 4.

- 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 11. 4.

- 13.30 ORF 2
Sosvet: Bodo sodišča razsodniki
notranjeslovenskih sporov? •
Kamenček v mozaiku kulturne
izmenjave: Družabnost v »Kugi«
ob pokušnji žlahtne kapljice •
Veseli z ustvarjanjem: razstava
Jozija Mečine • Sportni kotiček:
Dvakrat boj proti izpadu •
Nogometaši Slovenskega atletskega
kluba igrajo v Wolfsbergu,
odbojkarji iz Doba pa gostijo
vodeči Fürstenfeld • Kaj takega:
Z vrta na mizo a ne v želodec

PONEDELJEK, 12. 4.

- 4.05 ORF 2 (Ponovitev)
16.30 TV SLO1 (Ponovitev)

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

- 6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa (do 10.00)
14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih – informacije
o dnevnih dogodkih

NEDELJA, 11. 4.

- 8.00 Zajtrk s profilom
(gostja dr. Angelika Mlinar)
15.30 Voščila

RADIO AGORA

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

OD PONEDELJKA DO PETKA:

- 10.00 Kalejdoskop
11.30 Infoteka
12.00 Poročila BBC
12.10 Divan (glasba)
13.00 Magazin PO: Alpe-Adria, TO: V
pogovoru, SR: Po Koroškem, ČE:
Radio Aktiv; PE: Kultura, SO:
Die Welt ein Dorf
18.00 PO: CD tedna, TO: Šport, SR: V
pogovoru, OSTALI DNEVI: Glasba.
18.45 Poročila BBC
19.00 Otroški kotiček
19.15 vsako drugo sredo: stay tuned
20.00 Glasba

SOBOTA

- 18.00 100 decibelov
20.00 Jugorock

NEDELJA

- 10.00 Evropa v enem tednu (BBC)
11.00 Literarna kavarna
(ponov. TO 22.00)

S PEVSKE TURNEJE

Oktet Suha gostoval na Češkem

Urejanje domače strani v računalniškem omrežju je za kulturne skupine in razne druge interesne skupnosti danes več kot priljubljen konjček. Računalniški svet daje tudi mednarodnemu kulturnemu sodelovanju nove možnosti. Prav do zadnje pevske turnee Okteta Suha, od 26. do 29. marca, je prišlo na podlagi domače strani okteta v računalniškem omrežju.

Pot nas je vodila na Češko, in sicer v mesto Ustí nad Labem, nedaleč od nemške meje in Dresdenu. Od tamkajšnjega kulturnega centra smo bili povabljeni k sodelovanju na 6. mednarodni zborovski festival. Na tridnevem festivalu je sodelovalo 9 zborov iz raznih evropskih držav, tako iz Poljske, Slovaške, Latvije, Litve, Nizozemske, Nemčije in Češke.

V vabljivem ambientu mestnega gledališča je bil v petek, 26. marca, sprejem sodelujočih skupin, v soboto zvečer pa nastop v okviru festivala. Do-

poldne istega dne smo nastopali v nekoliko manjšem okviru za pripadnike nemške narodne skupnosti – nemalo meščanov, posebno starejših, govori nemško.

Nastopa v Ustí na Labem sta morala biti zelo posrečena, saj so nam neznani privrženci celo ukradli zgoščenke in kasete – želimo prijetno poslušanje in donosno prodajo.

Kakor nam je potrdil tudi naš vodič, so kraje na Češkem del vsakdana. Tako so »kultivirani« vlomilci (šipa je nepokvarjena ležala pri avtomobilu) obiskali tudi nas in nam ponoči izropali avto. Razen zgoščenk in kaset so odnesli tudi radio, dokumente za avto in še nekaj drugih reči. Vendar nam ta nepričakovani obisk ni mogel vzeti dobre volje in v nedeljo smo nadaljevali potovanje. Zadnja postaja, ki nas je čakala, je bila Ostrava na Moravskem. Tja nas je povabila skupina Calata, ki je pred tremi leti nastopila na suškem gradu in ji je

Oktet Suha sedaj vrnil obisk. Po prijetnem večernem koncertu smo se naslednji dan napotili proti Avstriji. Zahvalo je treba izreči gospodu Albusu, ki je bil odgovoren za organizacijo, in Avstrijskemu kulturnemu inštitutu v Pragi, ki je turnejo finančno podprl.

Pripis: Ali že veste, da imamo v naši pevski sredi župnika? Le-tega je »imenoval« češki policist. Kako je do tega prišlo? Že običajna kontrola na avtocesti nas je ustavila. Za volanom je sedel Jokej, ki je zaslovel kot previden voznik. Pokaže policistu potni list in mu ta reče: »Gospod župnik, nimate avtocestne nalepke.« V potnem listu navedena titula »magister teologije« je policista zavajala in iz veroučitelja naredila župnika. Vmes pa je Franc že kupljeno nalepko nalepil. Ko jo policist zagleda, se je nasmejal in nam želel srečno pot.

Simon Trießnig

KRANJSKA GORA

Zlata plaketa za penzion Livada

Pred nedavnim je bila v penzionu Livada v Kranjski Gori slovesnost, na kateri so lastniku penziona Livada, Franciju Novaku, izročili zlato plaketo kot najvišje priznanje, ki ga največja angleška potovalna agencija »Thomson-program« jezera in planine dodeli vsako leto.

Plaketo podeljujejo hotelu, ki je po mnenju gostov in na osnovi ankete najboljši. V konkurenci hotelov v srednji Evropi za leto 1998 je generalni zmagovalec vsestranske odličnosti, kot so kvalitetne storitve, prijaznost, ipd. kranjskogorski penzion Livada. In ker gre za majhen penzion, je ta odličnost še toliko več vredna, saj v anketi manjši hoteli zaradi majhnega števila gostov lažje dobijo tako visoko oceno kot veliki. Znani gostinec in turistični delavec Franci Novak iz Kranjske Gore je visokega priznanja zelo vesel in počaščen obenem, poudaril pa je, da to

priznanje ni le priznanje penzionu Livada, ampak tudi Kranjski Gori in Sloveniji. Slovesne podelitve priznanja se je udeležil tudi kranjskogorski župan Jože Kotnik in nagrajencu čestital.

Anketa med gosti je reprezentativna. Thomson je edina agencija, ki rezultate ankete med gosti posreduje v obdelavo neodvisni agenciji. Anketa in rezultati se torej jemljejo zelo res-

Srečni nagrajenec Franci Novak

no, gostje pa ocenjujejo vse: storitve, prometno dostopnost, prijaznost in gostoljubnost. Rezultati se objavijo v vsakoletnem katalogu ob ponudbi hotela. Potencialni gostje torej vedo, kako je bil v preteklem letu ocenjen posamezni hotel. L. Kerštan

5. VIVICITTA – poživimo mesti Brez meja GORICA – NOVA GORICA

Nedelja, 11. aprila 1999

Športno-rekreacijska obmejna prireditve
s sočasno izvedbo v številnih evropskih mestih.

Proga meri 12 km (možnost skrajšanja pri 7 km). Netekmovalni pohod bo potekal po mestnih središčih in zelenih površinah Gorice in Nove Gorice.

Zbirališče: ob 9.30 na trgu Catterini v Gorici (ob mejnem prehodu na Erjačevi ulici).

Start: ob 10.30 iz bližnje goriške Škabrijelove ulice.

Pot bo pohodnike popeljala iz Škabrijelove ulice v Gorici (ob stranskem mejnem prehodu) skozi mesto in predmestje, nakar bodo udeleženci po šestih kilometrih hoje prečkali državno mejo na mejnem prehodu Pristava, se povzpeli na Kostonjevo ter nadaljevali skozi gozd Panovec, od tam pa se spustili do Nove Gorice in do cilja, ki bo na kotalkališču v Novi Gorici (samo 100 metrov od starta). Ob progi bosta delovali dve okrepčevalni in kontrolni postaji. Zaključek prireditve z nagrajevanjem je predviden ob 13. uri.

Vpisnina: Lit 7000, oz. SIT 700, v kateri je všteta tudi spominska majica. Pokale in plakete bodo prejele najštevilnejše skupine. Udeležence pohoda opozarjamo, naj se med hojo držijo navodil rediteljev in cestnih predpisov. Na ulicah, kjer ni pločnika svetujemo hojo po levi strani cestišča.

Vpisovanje in informacije:

– UISP, Corso Verdi 109, Gorica – tel. in faks: 0481/535204

– ŠPORTNI ZAVOD, Bazoviška 4, Nova Gorica – tel. 065/22673, faks 065/132895

– ZSSDI, ul. Malta 2, Gorica – tel. 0481/33029

– G. S. MARATHON, ul. Orzoni 56, Gorica

Pokrovitelji prireditve sta občini Gorica in Nova Gorica ter goriška Pokrajina.

Prireditelji ne prevzemajo odgovornosti za morebitne nezgode, ki bi se pripetile pred, med in po pohodu.

Od novembra brez prekinitve po avtocesti od Dunaja do Rima

Z odprtjem zadnjega še manjkajočega odseka med izvozoma Velikovec-zahod in Celovec-vzhod še novembra letos bodo avstrijski graditelji po 40 letih (!) končno zaključili gradnjo t. i. južne avtoceste od Dunaja do avstrijsko-italijanske meje pri Vratah.

Kot so predstavniki avtocestne družbe ÖSAG na tiskovni konferenci v torek v Celovcu

povedali, se gradbena dela na 18,1 kilometrov dolgem odseku hitro bližajo koncu, s sklenitvijo zadnjega odseka pa bo 1250 kilometrov dolga avtocesta Dunaj-Rim prevozna brez prekinitve.

Stroški za odsek Velikovec-Celovec bodo znašali približno dve milijardi, za skoraj 800 milijonov šilingov manj kot načrtovano. I. L.

ČIRKOVČE

V Čirkovčah se je smrt oglasila kar dvakrat. Pri Kotniku je umrla 90-letna mati, stara mati Rozalija Černic. Njeno življenje je bilo vse drugo kot rožnato. Kot zelo delovna kmetica je vzorno skrbela za Kotnikovo domačijo in svoj naraščaj. V zadnji vojni je morala sama prebiti to neizprosno dobo in pokazati vse svoje moči, da je šlo na bolje. Rojevali so se otroci in pokojna je skrbela, da je bilo za otroke in še za druge zmeraj kruha. Težko je bilo, ko je njen mož Anza že pred davnimi leti umrl in pokojna se je še bolj zarila v delo in skrb za preživetje družine. Kljub letom je bila dobre volje, čeravno jo je mučila dolgotrajna bolezen. V veliko srečo pa sta ji bila hčerka Irma in zet Jurij, ki sta ji skrbno stregla in lajšala življenje. Kot sosedja je bila dobra in pogrešali jo bomo.

Komaj je minilo nekaj tednov in spet je zazvonilo na Humcu in v Nonči vasi in nannjalo smrt Angele Podgornik, prav tako iz Čirkovč. Geli, kakor smo ji pravili po domače, je pri prometni nesreči v Nonči vasi v 76. letu zaključila svojo zemeljsko potovanje. Imela je težavno življenjsko pot, vendar je bila korajžna, iznajdljiva in zelo uslužljiva. Kadar je le mogla, je šla pomagat drugim in domačim. S svojimi pridnimi rokami in v upanju, da vse, kar stori, pomaga lajšati bol onim, ki so bili vezani nanjo in jo potrebovali. Pokojno Geli si srečal povsod, ali na Komlju ali v Pliberku in povsod je bila vesele narave in prav zaradi tega je bila tudi zelo priljubljena. Njena poznanost in priljubljenost

se je pokazala na njeni zadnji poti k večnemu počitku v Nonči vasi. Prišli so se posloviti od blizu in daleč. Pogrešali jo bomo, saj je bila pravi original in vedno med ljudmi.

Vsem svojem ter sorodnikom naše sožalje.

NONČA VAS

V 88. letu svoje življenjske poti nas je za vedno zapustil Adolf Klančnik iz Nonče vasi. Pokojnemu je že pred leti umrla skrbna žena, od tega časa pa je živel sam v skupno zgrajeni hišici. Kot samotar je težko prenašal to bol in trpel, ko je bil na stara leta sam, brez skrb-

Zapustili so nas ...

ne žene. Pokojni se je v mladih letih izučil za krojača. Ni mu bilo lahko prebroditi težave in trdote časa. Marsikdaj je moral pozabiti na plačilo dela in žep vtakniti tisti Bog vam povrni namesto zasluženega denarja. Na stara leta je bolehal in bil odvisen od pomoči drugih. Vedno pa se je zavedal, da danes stari ljudje živijo neprijetno boljše kot nekoč, ko ni bilo stalnega dela, kaj šele denarja. Hudo je bilo za ibržnika. Naj v miru počiva na nončaveškem pokopališču.

SUHA

Spet so zvonovi oznanjali smrt in nenadno se je raznesla vest, da je po bolezni v 76. letu starosti za vedno zatisnil oči Franci Žlinder, prej doma v Vidri vasi, zadnja leta pa stanujoč na Suhi.

Pokojni je izhajal iz zavedne družine Lekša in Lize Žlinder, ki sta stanovala v Vidri

vasi. Kmalu po šoli se je odločil za poklic zidarja in ostal zvest svojemu stanu do upokojitve. Da bi lažje prebrodil lepo in težko v življenju, je vzel za ženo Micko Maurel, ki mu je podarila kopico otrok, ki so vsi bili vzgojeni v marljive in zveste člane naše skupnosti. Pokojni Franc se je vse življenje razdal drugim in pomagal zidati hiše, hleve in drugo. Bil je priljubljen delavec in vsi so ga radi klicali na pomoč. Tudi osebno sem ga prosil za pomoč, odgovoril mi je, saj bi ti rad pomagal, pa vidiš, da imam samo dve roki in s temi ne morem vsem pomagati, pa čeprav bi rad. Razdal se je za druge, nazadnje pa je kot zidar sam ostal brez lastne hiše. Naj se spočije v domači zemlji. Številnim sorodnikom, posebno ženi Micki, sinu Karliju in hčerki Rozini naše iskreno sožalje.

VIDRA VAS

Nedavno smo se na nončaveškem pokopališču za vedno poslovili od 91-letne Podgornikove matere iz Vidre vasi. Pokojni Micki Podgornik, roj. Kočnik, je tekla zibelka pri Kočniku na Ponikli. Že mlada se je primožila k Podgorniku in prevzela skrb za obnovo domačije. Z možem Johanom je gospodarila vzorno in skrbno na postrani Podgornikovi kmetiji. S pridnostjo, znanjem in dobronim srcem je znala voditi naloženo in prevzeto skrb za dom in napredek. Ljudje so jo vzljubili in taka je ostala vse svoje življenje. Veliko ljudi se je zbralo ob odprtem grobu in ji reklo skromen boglonaj. Hčerki Micki in vsem sorodnikom velja naše iskreno sožalje. ikej

ŠAH

Boris Gallob zmagovalec turnirja SPD »Bilka«

Letošnji 15. velikonočni hitopotezni turnir Slovenskega prosvetnega društva »Bilka« pri Knaberlnu v Velinji vasi je po izredno napetem boju dobil član šahovskega kluba ASKÖ Bekštanj Boris Gallob. 22-letni študent je iz 13 partij osvojil kar 11,5 točk. Na drugo mesto se je s točko manj uvrstil mag. Franci Rulitz (SV Zugzwang Celovec), tretje mesto pa je osvojil Alojz Gallob (Bekštanj) z 10 točkami.

Pri mladincih I je s šestimi točkami iz šestih partij zmagal Roman Weber (Slovenska športna zveza), pri (mlajših) mladincih II pa so si zmago delili kar trije igralci/ke: Barbara Boštjančič, Florijan Reichmann in Simon Einspieler.

Turnirja se je letos udeležilo 28 šahistov in šahistk iz Bilčovsa in okolice, Kotmare vasi, Celovca in Bekštanja. Udeležence je prisrčno pozdravil predsednik SPD »Bilka« mag. Rupert Gasser. Turnir je vodil Rupert Reichmann, ki je skupaj z Robertom Hedenikom

nosil tudi glavno breme pri vzorni organizaciji te tradicionalne prireditve. I. L.

Skupina A (14 udeležencev): 1. Boris Gallob 11,5 točk, 2. mag. Franci Rulitz 10,5, 3. Alojz Gallob, 4. Xhelal Hoti – oba 10,5, 5. Aleksander Lukan, 6. Arnold Ebenberger – oba 9,5,

Mladinci I (7 udeležencev): 1. Roman Weber 6 točk, 2. Herwig Striebnig 5, 3. Leonhard Fister 4, 5./6. Mitja Kolter, Michael Schaunig, Stefan Reichmann – vsi 2, 7. Rudi Vallent 0.

Mladinci II (8 udeležencev): 1./3. Barbara Boštjančič, Flori-

Skupina sodelujočih na turnirju SPD »Bilka«

7. Ivan Lukan 6,5, 8. mag. Gernot Isola 6, 9. mag. Rainer Isola 5,5, 10. Marko Gallob 3,5, 11. Joško Boštjančič 3, 12. Borut Živkovič, 13. Robert Hedenik – oba 2, 14. Rupert Gasser 1,5 točk.

jan Reichmann, Simon Einspieler – vsi po 5 točk, 4. Damijan Reichmann 4, 5. Marjeta Reichmann 3,5, 6. Nadja Reichmann 3, 7. Melina Reichmann 2, 8. Gregor Einspieler 0,5 točk.

PODLIGA VZHOD

Slab štart za Bilčovs in Globasnico

Vigredna sezona se tako za Bilčovščane kot za Globašane ni začela ravno po želji. Bilčovs je na domačem terenu jasno podlegel zadnjemu na lestvici DSG Borovlje z 0 : 3 in ima s tem le še eno točko prednosti pred zadnjim na lestvici.

Globašani so na tujem kljub dobrem razpoloženju po individualni napaki v obrambi v 75. minuti zgubili proti Welzenegu z 0 : 1 in se s tem spravili v zadrego na lestvici – sedaj so z 19 točkami na 10. mestu.

Rezultati 16. kroga: Welzenegg – Globasnica 1 : 0, Bilčovs – Borovlje 0 : 3, Žrelec – Pokrče 0 : 0, Vetrinj – Velikovec 3 : 0, ATUS Borovlje – Mostič 0 : 3, Šentpavel – Gurnitz 2 : 4, Liebenfels – ASV 0 : 0.

17. krog (10./11. 4.): Gurnitz – Bilčovs (nedelja, 16.00), Globasnica – Pokrče (nedelja, 16.00).

1. RAZRED D

Žitara vas se še ni mogla prav »vživeti« v vigredno sezono, saj je konec tedna utrpela že drugi poraz (2 : 4 proti Grebinju) v drugi tekmi. To je po izredni prvi polovici prvenstva zagotovo razočarljiva bilanca za Žitrajčane. Šmihelska ekipa je na tujem zgubila proti četrtemu na lestvici Šentlenartu tesno

z 1 : 2, Železna Kapla pa je proti Vovbri iztržila remi.

V naslednjem krogu je na programu tekma med Šmihelom in Železno Kaplo. Ta derbi bo še posebno napet, saj sta si moštvi na lestvici »sosed«, imata isto število točk (15) in

ŠD ŠENTJANŽ

Izšlo letno poročilo '98

Športno društvo Šentjanž je izdalo dvojezično poročilo o športnem letu 1998, katerega centralna tema niso le uspehi smučarjev društva. V ospredju je namreč tudi konec delovanja vlečnice na Rutah, ki dela članom društva velike težave, saj bodo potrebovali veliko več finančnih sredstev za transport športnikov na smučišča zunaj občine.

Del letnega poročila je seveda posvečen uspehom Daniela Uznika, ki predstavlja izobesek kluba. Razen tega si bralec lahko ogleda rezultate najrazličnejših prvenstev in uspešnih tekem za šentjanške smučarje. Slike in poročila nesmučarskih dejavnosti klubskih članov dopolnjujejo zanimivo brošuro.

obema grozi predzadnje mesto. Drugi derbi pa bo potekal v Rikarji vasi, kjer bodo gostovali Žitrajčani.

Rezultati 17. kroga: Žitara vas – Grebinj 2 : 4, Metlova – Eitweg 1 : 1, Šentlenart – Šmihel 2 : 1, Ruda – Šteben 2 : 0, Maria Rojach – Klopinj 1 : 1, Železna Kapla – Vovbre 0 : 0, Labot – Rikarja vas 2 : 1.

18. krog (10./11. 4.): Šmihel – Železna Kapla, Klopinj – Šentlenart, Vovbre – Labot, Šteben – Maria Rojach, Grebinj – Metlova, Eitweg – Ruda, Rikarja vas – Žitara vas.

2. RAZRED C

Rezultati 16. kroga: SAK II – Sele 3 : 2, Osoje – Kriva Vrba 1 : 1, Donau – Ledince 1 : 2, Treffen – HSV 0 : 0, Rožek – Hodiše 1 : 1, Poreče – Šentjakob/R. 0 : 7, Škofiče – Dholca 0 : 3.

17. krog (10./11. 4.): Rožek – SAK II, Kriva Vrba – Sele.

2. RAZRED E

Rezultati 16. kroga: Žvabek – Pliberk II 0 : 1, Galicija – Dobrla vas 1 : 2, Djekše – Šentpetter 3 : 1, Mauterndorf – Sinča vas 0 : 4, Tinje – Šmarjeta 1 : 1, Važenberk – Reichenfels 0 : 3, Frantschach – Preitenegg 1 : 0.

17. krog (10./11. 4.): Dobrla vas – Mauterndorf, Šmarjeta – Žvabek.

NOGOMET
REGIONALNA LIGA

SAK utrpel prvi poraz v vigredi '99

Približno 700 navijačev se je zbralo na nedeljskem derbiju v Trnji vasi med SAK in Šentvidom, toda tudi ta prednost ni mogla preprečiti prvega poraza Slovenskega atletskega kluba v vigrednem delu prvenstva.

Zaradi poškodbe je manjkal Dinko Vrabac, ki je za moštvo kot režiser v igri izredno pomemben. S tem so bili impulzi za napade zelo redki in Šentvidčani so hladnokrvno izkoristili individualne napake v obrambi SAK.

Tako je v 33. minuti madžarski legionar Tuboly poskrbel za 1 : 0 za Šentvid in nekaj pred odmorom tudi pripravil zadetek – 2 : 0. Ekipa SAK tudi v drugem polčasu ni mogla pokazati dosti kontroliranih in učinkovitih akcij, rezultat tega pa je bila dokončna odločitev tekme v 69. minuti, ko je Koreimann dosegel 3 : 0 za Šentvid. SAK se sicer ni vdal, toda stoddstotna možnost Romana Oražaja v zadnji minuti je bil edini izkupiček v finalni fazi tekme. Mladi igralec pa je iz treh metrov zadel le prečko.

S tem se je SAK zgodilo to, kar naj bi ekipa nujno preprečila – spet se je približala »nevarni coni« ob koncu lestvice. In

naloga v naslednjem krogu spet ne bo lahka. Za SAK je namreč na programu že tretji derbi v tej vigredi – v nedeljo gostuje ekipa pri WAC, ki je 9. na lestvici regionalne lige.

Pliberško moštvo pa se nahaja v naraščajoči formi, kot je pokazala zmaga proti štajerskemu Leibnitzu. Spet je Urnik poskrbel za akcente v pliberški igri. Ne le da je idealno pripravil zadetek napadalca Miklaua v 45. minuti, temveč je z drugim zadetkom v 55. minuti sam poskrbel za dokončni rezultat z 2 : 0. V naslednjem krogu morajo Pliberčani spet na tujem igrati proti Welsu.

Rezultati 16. kroga: SAK – Šentvid 0 : 3, Pliberk – Leibnitz 2 : 0, Lienz – Voitsberg 1 : 1, St. Florian – WAC 3 : 0, Hartberg – Pasching 0 : 0, Grieskirchen – Gratkorn 0 : 2, LUV Graz – Wels 2 : 0.

17. krog (10./11. 4.): WAC – SAK (sobota, 16.30), Wels – Pliberk (sobota, 15.30), Pasching – Lienz, Leibnitz – St. Florian, Voitsberg – Grieskirchen, Gratkorn – LUV Graz, Šentvid – Hartberg.

LESTVICA

1. Hartberg	16	13	2	1	36:7	41
2. Pasching	16	7	6	3	19:11	27
3. Gratkorn	15	7	4	4	30:20	25
4. Šentvid	16	5	8	3	18:14	23
5. SVR Lienz	16	6	5	5	17:19	23
6. Wels	15	4	9	2	16:12	21
7. Voitsberg	16	5	5	6	19:20	20
8. Leibnitz	16	4	8	4	12:14	20
9. WAC	16	5	4	7	24:22	19
10. SAK	16	4	7	5	19:24	19
11. Pliberk	16	4	6	6	20:24	18
12. St. Florian	16	4	6	6	23:29	18
13. LUV Graz	16	4	3	9	20:37	15
14. Grieskirchen	16	1	3	12	16:36	6

KOLESARJENJE

Peter »Paco« Wrolich bo štartal na dirki Pariz-Roubaix

11. aprila bo Peter Wrolich štartal sredi vse svetovne elite na dirki Pariz-Roubaix, eni izmed najtežjih dirk sploh. »Zmaga na tej dirki pomeni več kot zlata kolajna na olimpijskih igrah«, je Wrolich prepričan, toda zanj bi bil že izreden uspeh, če bi sploh dosegel cilj.

Dodal je še, da mu »tega enkratnega doživetja nihče ne more več vzeti«. Za pripravo je Paco na velikonočno nedeljo štartal še na dirki v celovškem Maierniggu (148 km). Med avstrijsko elito se je uvrstil na 12. mestu, 31 sekund za zmagovalcem Fritzom Bereinom.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 58

Silvio Kovač

Mikac T. – Žvan Ž. (Bled open B '99)

Prostorska in pozicijska prednost belega sta narekovali napad belih figur na črno rokado. Črni je z zadnjo potezo Se8 napadel belo trdnjavo, ki gospodari na d liniji in ob po-

moči ostalih figur pripravlja odločilni napad. Kako je belemu, ki je na potezi, uspelo razbiti črno obrambo in zmagati?

Rešitev št. 57

Ključna poteza belega se skriva v začasni žrtvi kmeta 1.c5! Črni ima tri odgovore: 1...Se6 2.Sb7+ Kb5 3.a4mat; tudi drugi odgovor črnega ni zadovoljiv 1...b5 3.a3! in črne figure so patirane. Po umiku črnega skakača sledi mat z belim skakačem, po napredovanju b kmeta črnega kralja matira beli kmet 4.ab4 mat! In še tretja možnost črnega 1...bc5 2.Sc4+ Kb5 3.a4 mat!

